

[Sigsgaard.]

derfor må det siges at være en svaghed, at ikke alle stater og først og fremmest alle atommagter er med.

Vi må endvidere give de stater ret, der har sagt, at det hele først får virkelig værdi og først bliver helt acceptabelt, når kernevåbenoprustningen standses, og når der er truffet aftale om tilintetgørelse af de eksisterende lagre. På den anden side er tanken om atomvåben til f. eks. parterne i Mellemøstkonflikten så uhyggelig, at den tilskynder til handling nu.

Vi har nøje overvejet vor stilling i denne sag. Der er absolut ingen grund til begejstring for dette stormagtsdiktat til styrkelse af supermagternes dominans. Der burde have været tale om en helhedsløsning, der betød nedrustning under kontrol; der burde være tale om gensidige indrømmelser, så ville der være perspektiv i sagen. Men vi må indrømme, at det er svært at se lyspunkter umiddelbart forude, og vi må på den baggrund, der foreligger, trods alt støtte den traktat, hvor betinget og hvor beskedent et fremskridt den end er.

Kai Moltke: Ja, jeg tror for mit vedkommende, at denne traktat, om ikke mere, så i hvert fald betyder et hanefjed frem imod en vis afspænding og balance — med alle dens mangler og alt, hvad der kan kritiseres — og ud fra det kan jeg på forhånd sige, at jeg for mit vedkommende kan anbefale ratifikation af aftalen.

Hvor er traktatens hovedfejl? Hvor er dens hovedsvagheder? For det første, at de to magter, som har indgået denne aftale, ikke på forhånd er enedes om nogen som helst begrænsning af oprustningerne på deres egne områder. For det andet, at vi i denne traktat ganske savner garantierne for, at en af medunderskriverne ikke som den første vil anvende atomvåben i tilfælde af væbnede sammenstød.

Se, når vi når til den situation, så kan vi jo heri indføje et tredje led i billedet. Ikke-spredning over et område er et teknisk spørgsmål om leverancer af våben og tekniske opfindelser til tredjepart, men ved siden af denne tekniske spredning findes der jo også et problem, som i alle de fire samlinger, jeg har deltaget i i De Forenede Nationers generalforsamling, kom frem snart fra den

ene blok i den tredje verden og snart fra den anden, nemlig den geografiske spredning. Ønsket om at kombinere forbuddet mod den tekniske spredning med et forbud mod den geografiske spredning er jo blevet udtalt fra latinamerikansk side, fra afrikansk side og fra visse asiatiske stater som noget af det, man ville tilsigte, idet man gerne ville have garantier for, at disse områder holdtes fri for kernevåben og for anvendelse af kernevåben på deres områder.

Hvis man spørger sig selv, hvilken progressiv retning denne aftale kan give, hvis vi udnytter vore egne muligheder for at supplere den og gøre den til et første skridt, kan jeg ikke undlade, ligesom hr. Gert Petersen gjorde det, at sige, at det næste skridt ligger rent praktisk for de nordiske lande deri, at man ikke alene siger, vi er atomfrit område, men tilstræber en konvention, tiltrådt af stormagterne, om, at Norden betragtes som atomfrit zone også i den forbindelse, at man ikke i krisesituationer placerer eller forbereder placeringen af atomvåben i disse nordiske landes område.

Her kan jeg ikke lade være med at minde om, at den tidligere udenrigsminister her i salen jo ikke stillede sig afvisende til tanken om en sådan nordisk konvention om ikke at placere eller få anvendt atomvåben i de nordiske lande, men at man var villig til at tage en sådan konvention op til overvejelse i tilfælde af, at det kunne ske som et led i en almindelig europæisk sikkerhedsaftale. Nå ja, men som et led i en almindelig sikkerhedsaftale må hver af parterne jo yde sit aktive bidrag, og det ville vel ikke være det værste udgangspunkt, hvis udenrigsministeren her i salen ville sige, at et af de områder, hvorpå vi kunne bidrage, var ved at tilstræbe en sådan konvention, tiltrådt af begge de to supermagter, som her står som initiativtagere til ikke-spredningsaftalen. For her har vi jo båndet mellem den tekniske spredning og den geografiske, og her vil jeg gerne have et svar fra udenrigsministeren, om han deler sin forgængers ønsker om undergivne forhold at gøre en sådan indsats, yde et sådant bidrag til en europæisk sikkerhedsaftale.

Det næste spørgsmål, som jeg her ikke kan undlade at rejse, hænger sammen med det skæve udgangspunkt, at man forlanger, at andre ikke skal gennemføre atomoprust-